

Vergaderjaar 2016–2017

21 501-20

Europese Raad

21 501-02

Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

Nr. 1203

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 april 2017

Hierbij bied ik u aan, mede namens de Minister-President, de geannoteerde agenda van de Raad Algemene Zaken van 27 april 2017 en de Europese Raad van 29 april 2017.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
A.G. Koenders

GEANNOTEEERDE AGENDA VAN DE RAAD ALGEMENE ZAKEN VAN 27 APRIL 2017 EN DE EUROPESE RAAD VAN 29 APRIL 2017

De Raad Algemene Zaken (RAZ) van 27 april 2017 en de Europese Raad (ER) van 29 april 2017 zullen geheel in het teken staan van de voorbereiding van de onderhandelingen tussen de Europese Unie (EU) en het Verenigd Koninkrijk (VK) over Brexit. Tijdens de RAZ zullen de ministers daartoe concept ER-richtsnoeren voor de onderhandelingen bespreken en tijdens de ER zullen deze formeel worden vastgesteld. De concept-richtsnoeren zijn op 31 maart jl. door de voorzitter van de ER Tusk verspreid onder de lidstaten, dezelfde dag bij uw Kamer vertrouwelijk ter inzage gelegd (Kamerstuk 23 987, nr. 173) en toegelicht tijdens het besloten Algemeen Overleg d.d. 10 april jl.

Het kabinet hecht aan een goede relatie met het VK, nu en in de toekomst. De uittreding van het VK uit de EU betekent evenwel dat de samenwerking op een andere leest zal moeten worden geschoeid. Bij de aanstaande onderhandelingen over de Britse uittreding uit de EU staan voor het kabinet de volgende principes voorop:

1. Zo snel mogelijk duidelijkheid voor iedereen, zowel voor de EU-burgers die in het VK verblijven als voor Europese bedrijven actief in het VK. Het kabinet zal zich in de onderhandelingen sterk maken voor het voortzetten van de bestaande rechten van Nederlandse burgers in het VK en VK-burgers in Nederland op het terrein van verblijf, arbeid, studie en sociale zekerheid.
2. Om de uittreding op een nette en ordelijke manier te regelen, moeten de onderhandelingen met het VK zich in de eerste fase in het bijzonder richten op een aantal belangrijke aspecten van de uittreding. Het gaat hierbij met name over voornoemde rechten van over en weer verblijvende burgers, de financiële afwikkeling van de uittreding en grenskwesties. Het VK moet voldoen aan de financiële verplichtingen die het is aangegaan tijdens het EU-lidmaatschap. De inzet van het kabinet is erop gericht dat er een financiële regeling (financial settlement) komt met het VK, die voorkomt dat de Nederlandse bijdrage aan de Europese begroting van de EU27-lidstaten stijgt als gevolg van Brexit.
3. Nederland zet erop in dat de ER (à 27) tijdig beziet of er voldoende overeenstemming is met het VK over de uitgangspunten en beginselen ten aanzien van de genoemde aspecten van de uittreding. Zodra die overeenstemming er is, kan er gewerkt worden aan het vormgeven van de nieuwe relatie.
4. De toekomstige relatie kan deels worden vormgegeven in een vrijhandelsakkoord. Ook voor andere onderwerpen zoals landingsrechten, toegang tot visgronden, financiële diensten en onderzoek zullen passende afspraken moeten worden gemaakt. Daarnaast vindt het kabinet dat afspraken nodig zijn over samenwerking op het terrein van justitie en binnenlandse zaken en het gemeenschappelijk buitenlands- en veiligheidsbeleid alsmede het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid. De veiligheid van burgers staat voorop en is voor het kabinet geen wisselgeld in onderhandelingen. Het kabinet wil daarom geen «uitruil» tussen handel en veiligheid.
5. Nederland hecht aan een gelijk speelveld. Elk akkoord dat met het VK (als «derde land») gesloten wordt, zal gebaseerd moeten zijn op een evenwicht tussen rechten en verplichtingen waarbij de integriteit van de EU-interne markt en de EU-rechtsorde wordt gewaarborgd. De vier vrijheden zijn ondeelbaar. Markttoegang moet samengaan met een gelijk speelveld, onafhankelijk toezicht op naleving, geschillenbeslechting en hoge eisen aan bijvoorbeeld voedselveiligheid. Nederland wil geen concurrentie op zaken als belastingregelingen, financieel toezicht en staatssteun.

6. Om de overgang naar de nieuwe relatie zo soepel mogelijk te laten verlopen, kan een overgangperiode nodig blijken in de aanloop naar een akkoord over de toekomstige relatie. Voor zowel een eventuele overgangperiode als de toekomstige relatie geldt dat er duidelijke afspraken nodig zijn over adequate gegevensbescherming.

Wat betreft de verplaatsing van agentschappen die nu in het VK zijn gevestigd, zet het kabinet in op tijdige besluitvorming over die verplaatsing zodat de agentschappen voldoende tijd hebben om hun activiteiten zonder verstoringen te blijven voortzetten. Besluitvorming zou zo snel mogelijk, wat Nederland betreft voor het einde van dit jaar, moeten plaatsvinden na een beoordeling door de Europese Commissie van de kandidaturen op basis van objectieve criteria. Nederland heeft zich kandidaat gesteld voor het Europees Geneesmiddelenagentschap (EMA) en zet zich actief in om het agentschap naar Nederland te halen (Kamerstukken 29 477 en 34 648, nr. 410 en Kamerstuk 29 477, nr. 423).

Het kabinet hecht eraan en zet zich ervoor in dat de bovenstaande elementen in de richtsnoeren van de ER terugkomen. Deze richtsnoeren zullen, na vaststelling, nader uitgewerkt worden in een gedetailleerd onderhandelingsmandaat voor de Europese Commissie, waarvoor de Europese Commissie na de ER van 29 april een aanbeveling zal doen aan de Raad. Het voorzitterschap van de Raad streeft naar bespreking en vaststelling van dit onderhandelingsmandaat met gedetailleerde onderhandelingsrichtsnoeren in een bijeenkomst van de RAZ op 22 mei a.s. Uw Kamer zal separaat over de Nederlandse inzet ten aanzien van het gedetailleerd onderhandelingsmandaat worden geïnformeerd.